

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 1T/62/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819010254
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Dubová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8819010254.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Gabrielou Dubovou v trestnej veci proti obžalovanému H. D., F.. XX.XX.XXXX R. R.S. F. Q., Q. T. T. bez popisného čísla, prechodne bytom babie č. 48, okr. Vranov nad Topľou, pre pokračovací zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona a iné na hlavnom pojednávaní konanom dňa 7. júla 2020 takto

rozhodol:

Obžalovaný H. D., F.. XX.XX.XXXX R. R. F. Q., T. T., T. J. Č., H. T. T. Č.. XX, okres Vranov nad Topľou, zamestnaný v Agrodružstvo Bystré,

je vinný, že

- najmenej v dňoch 15.08.2018, 19.08.2018 a 21.08.2018, v rodinnom dome súpisné číslo XX, v obci T., okr. Vranov n. T opakovane bez súhlasu vstúpil do uzamknutej miestnosti spálne, ktorú obýva a užíva výlučne jeho svokra E. E., F.. XX.XX.XXXX, ktorá je jedinou majiteľkou domu a to takým spôsobom, že v čase jej neprítomnosti rukami odstránil lišty držiace sklenenú výplň dverí do spálne, takto vybral sklenú výplň dverí a vzniknutým otvorom vošiel do spálne, kde prehľadal skrine, z ktorých dňa 15.08.2018 odcudzil 1 krabičku cigariet zn. Mars, 1 ks 0,5 l fľašu vodky, náhradný kľúč od spálne, dňa 19.08.2018 odcudzil 2 krabičky cigariet zn. Mars, dňa 21.08.2018 odcudzil v peňaženke uloženú finančnú hotovosť vo výške 7,- eur, čím takto poškodenej E. E. spôsobil škodu odcudzením vo výške 21,20 eur,

t e d a

-pokračovacím konaním neoprávnene vnikol do obydlia iného a čin spáchal prekonaním prekážky, ktorej účelom je zabrániť vniknutiu

t ý m s p á c h a l

-pokračovací prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, z a t o m u u k l a d á

podľa § 194 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, § 53 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona trest domáceho väzenia vo výmere 20 (dvadsať) mesiacov.

Podľa § 53 ods. 2 Trestného zákona je obžalovaný po dobu výkonu trestu domáceho väzenia povinný v čase určenom súdom a to nepretržite po celú dobu výkonu trestu domáceho väzenia zdržiavať sa vo svojom obydlí vrátane k nemu prináležiacich vonkajších priestorov, viesť riadny život a podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami mimo doby

- nevyhnutne potrebného času na premiestnenie sa do a z miesta výkonu pracovnej činnosti a na dobu výkonu pracovnej činnosti na základe pracovnej zmluvy alebo inej pracovnej činnosti vykonávanej v súlade so Zákonníkom práce

- dní pracovného pokoja od 09.00 hod. do 13.00 hod.

- pracovných dní v pondelok a stredu od 10.00 hod. do 14.00 hod.

Podľa § 53 ods. 4 Trestného zákona po dobu výkonu trestu domáceho väzenia môže obžalovaný opustiť svoje obydlie len po predchádzajúcom súhlase probačného a mediačného úradníka pôsobiaceho na Okresnom súde Vranov nad Topľou a len z naliehavého dôvodu a na nevyhnutne potrebný čas. Tento čas sa započítava do výkonu trestu.

Podľa § 53 ods. 4 Trestného zákona, § 51 ods. 4 písm. f) Trestného zákona ukladá mu povinnosť spočívajúcu v príkaze osobne sa ospravedlniť poškodenej E. E., F. XX.X.XXXX, T. T. XX.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona ukladá ochranné liečenie protialkoholické ambulantnou formou.

Podľa § 285 písm. g) Trestného poriadku obžalovaného H. D., F. XX.XX.XXXX R. R. F. Q.,

pre skutok právne posudzovaný ako prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa mal obžalovaný dopustiť na tom skutkovom základe, že najmenej v dňoch 15.08.2018, 19.08.2018 a 21.08.2018, porušil obmedzenie spočívajúce v zákaze vstupu do miestnosti rodinného domu č. XX R. Z. T., okr. Vranov nad Topľou, ktorú výlučne užíva a obýva poškodená Marta Marcinková, nar. 15.09.1952, ktoré mu bolo uložené trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 1T/63/2017 zo dňa 18.09.2017, právoplatný dňa 08.11.2017, ktorým bol uznaný vinným z pokračovacieho zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona,

spod obžaloby oslobodzuje, pretože prokurátor pre tento skutok na hlavnom pojednávaní ustúpil od obžaloby podľa § 239 ods. 2 Trestného poriadku.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou podal na obžalovaného obžalobu pre skutky uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, ktoré po právnej stránke kvalifikoval ako pokračovací zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona a prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. b) Trestného zákona.

Na hlavnom pojednávaní prokurátor vo vzťahu ku skutku právne kvalifikovanému ako prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. b) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 239 ods. 2 Trestného poriadku ustúpil od obžaloby. Pre uvedený skutok súd podľa § 285 písm. g) Trestného poriadku obžalovaného spod obžaloby oslobodil.

Obžalovaný ku skutku kvalifikovanému ako pokračovací zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona vyhlásil, že nepopiera spáchanie skutku, ale namieta, že nejde o zločin, nakoľko sa s poškodenou nechcel stretnúť, len využil jej neprítomnosť. Vo svojej výpovedi obžalovaný uviedol, že v dňoch 15.8.2018, 19.8.2018 a 21.8.2018 bol nezamestnaný, nemal peniaze a vedel, že v tej izbe sú cigarety a alkohol. Mal vypité a vedel, že svokra má tie veci, a že nie je doma. Vybral lišty a sklenenú výplň z dverí a vošiel do izby a zobral cigarety aj fľašu a tú sklenenú výplň dal naspäť a olištoval to. V tie ďalšie dni, keď svokra nebola doma, zase zobral lišty a sklenenú výplň a vošiel do izby a tretíkrát zobral drobné a kľúčik. Podľa obžalovaného si svokra zamykala svoje veci, pretože on vtedy pil a ona mala v izbe svoje veci a peňaženku. Od 1.4.2019 je zamestnaný, nepije už vôbec alkoholické nápoje.

Poškodená E. E., svokra obžalovaného vo svojej výpovedi uviedla, že sa jej zať vlámal do izby a zobral jej cigarety, alkohol, z peňaženky peniaze a náhradný kľúčik. Stalo sa to trikrát, a to 15., 19., 21. augusta v roku 2018. Svoju izbu si zamyká a kľúč má iba ona. Tieto veci jej obžalovaný zobral v čase, keď ona nebola doma a stále tvrdil, že sa tam dostať nemohol, ale ona to videla podľa toho, ako už padali aj lišty na dverách, lebo dvere na izbe odlišťoval. Náhradu škody nežiadala. Poškodená ďalej tvrdila, že sa obžalovaný polepšil a nechcela by, aby bol potrestaný. Stal sa z neho dobrý človek, našiel si zamestnanie, chodí do roboty, zobral si pôžičku. Svedkyňa ďalej uviedla, že ako vlastníčka domu, kde býva aj obžalovaný, súhlasí s nainštalovaním monitorovacieho zariadenia na účelu trestu domáceho väzenia.

V súlade s ustanovením § 263 ods. 1 Trestného poriadku bola prečítaná zápisnica o výpovedi svedkyne P. D.Č. z prípravného konania. Svedkyňa P. D. vo svojej výpovedi uviedla, že ona, aj jej manžel mali výslovne zakázané vstupovať do izby jej matky v čase jej neprítomnosti, pričom ostatné priestory v dome užívali spoločne. Manžel sa jej priznal, že vošiel do matkinej spálne a aj jej ukázal, ako sa dá vybrať sklo z dverí, ale pred ňou do spálne jej matky nevstupoval. Aj sa jej priznal, že zobral asi 5 eur. Taktiež jej ukázal aj náhradný kľúčik od spálne jej matky, avšak nevie o tom, aby zobral alkohol.

Výpoveď svedka J. D. bola prečítaná podľa § 263 ods. 1 Trestného poriadku a z jeho výpovede vyplýva, že svedkom trestného konania jeho otca nebol a o skutku vie len z rozprávania jeho starej matky. Jeho rodičia majú problém s alkoholom, na ktorý potrebujú peniaze, preto si babka zamyká svoju izbu.

V znaleckom posudku znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. Alfonza Porvažníka tento konštatuje, že u obžalovaného zistil závislosť od alkoholu v III. vývojom štádiu podľa Jellineka. Podľa znalca, obžalovaný spáchanie skutku nepopiera, u obžalovaného nezistil duševnú poruchu ani chorobu, ktorá by ho obmedzovala pochopiť zmysel trestného konania. Jeho ovládacie schopnosti hodnotil znalec v čase skutku ako nepodstatnou mierou znížené v dôsledku požitia alkoholu, ktorý užíval vedome a po dostatočných skúsenostiach o nepriaznivých dôsledkoch ich požitia. Rozpoznávacie schopnosti znalca hodnotil ako zachované v plnom rozsahu a obžalovaný tak mohol rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania a mohol ovládať svoje konanie. Vzhľadom na zistenú závislosť obžalovaného od alkoholu znalec navrhol zväziť uloženie ochrannej protialkoholickej liečby ambulantnou formou.

Podľa lustrácii v registri priestupkov, obžalovaný nebol doposiaľ postihnutý za priestupok.

Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že obžalovaný je od 1.4.2019 zamestnaný na Agrodružstve Bystré.

Obžalovaný bol podľa odpisu z registra trestov trestaný doposiaľ raz, a to vo veci Okresného súdu Vranov sp. zn. 1T/63/2017. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 1T/63/2017 vyplýva, že bol obžalovaný uznaný trestným rozkazom zo dňa 18.9.2017, právoplatným dňa 8.11.2017 za vinného zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov s podmieneným odkladom s probačným dohľadom na skúšobnú dobu 3 roky, pričom mu bola zároveň uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze vstupu do miestnosti rodinného domu popisného čísla XX R. Z. T., ktorú výlučne užíva a obýva E. E..

Obec Babie v správe o povesti uviedla, že obžalovaný spolu s jeho manželkou dostávajú dávku v hmotnej núdzi, ktorú im vypláca obec ako osobitný príjemca. Svokra obžalovaného, E. E., zrušila obžalovanému a jeho manželke trvalý pobyt na adrese T. Č.. XX H. opakujúce sa hádky pod vplyvom alkoholu. Správanie obžalovaného podľa uvedenej charakteristiky nebolo prejednávané komisiou verejného poriadku.

Podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona, kto neoprávnene vnikne do obydlia iného alebo v ňom neoprávnene zotrvá, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Podľa § 194 ods. 2 písm. b) Trestného zákona, odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 prekonaním prekážky, ktorej účelom je zabrániť vniknutiu.

Všetky vykonané dôkazy súd vyhodnotil jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru o vine obžalovaného z pokračovacieho prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Súd mal teda preukázať, že obžalovaný po právnej stránke svojim konaním naplnil objektívne i subjektívne pojmové znaky prečinu ublíženia na zdraví podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

Obžalovaný spáchanie skutku nepopieral, pričom jeho výpoveď ohľadne spôsobu spáchania skutku, ako aj odcudzených vecí korešponduje s výpoveďou poškodenej E. E.. Obžalovaný priznal, že sklo dverí vedúcich do spálne jeho svokry odlišťoval a prostredníctvom takto vzniknutého otvoru vošiel opakovane do jej spálne. Jeho výpoveď korešponduje aj so zápisnicou o ohliadke miesta činu. Výpoveď obžalovaného v spojení aj s výpoveďou poškodenej E. E. vyhodnotil súd ako vierohodné, nakoľko tieto spolu korešpondovali jednak čo do spôsobu spáchania skutku, počtu jednotlivých čiastkových útokov, ako aj odcudzených vecí. Z výpovedí svedkov, a to P. D., ako aj J. D. zároveň vyplynulo, že obžalovaný vedel o tom, že do spálne poškodenej, jeho svokry nemá vstupovať, nakoľko túto obýva ona a za účelom jej zabezpečenia si túto izbu aj zamyká. Napokon bolo v takomto rozsahu uložené obžalovanému aj obmedzenie v trestnom rozkaze tunajšieho súdu sp. zn. 1T/63/2017. Obžalovaný teda tým, že vošiel do miestnosti spálne poškodenej spôsobom, kedy si najprv k tomu musel odlišťovať sklenenú výplň, porušil domovú slobodu poškodenej E. E., a z vykonaného dokazovania je tak zrejmé, že obžalovaný neoprávnene opakovane vnikol do obydľia - spálne poškodenej E. v dňoch 15.8.2018, 19.8.2018, a 21.8.2018 s tým, že v každom prípade zároveň odlišťovaním sklenenej výplne, keďže dvere boli zamknuté, naplnil všetky znaky prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Zároveň je potrebné konanie obžalovaného vyhodnotiť ako pokračovací trestný čin v zmysle ustanovenia § 122 ods. 10 Trestného zákona, nakoľko uznesenie o vznesení obvinenia pre všetky tri čiastkové útoky mu bolo doručené dňa 3.12.2018.

Obžaloba konanie obžalovaného právne hodnotila aj podľa ustanovenia § 194 ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona, a teda ako zločin.

Podľa § 194 ods. 3 písm. a) Trestného zákona odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa potrestá páchatel', ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 voči chránenej osobe.

Podľa § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona chránenou osobou sa rozumie blízka osoba.

Podľa § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona chránenou osobou sa rozumie osoba vyššieho veku.

Podľa § 139 ods. 2 Trestného zákona, ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak trestný čin nebol spáchaný v súvislosti s postavením, stavom alebo vekom chránenej osoby.

Súd sa s právnou kvalifikáciou skutku v obžalobe ako pokračovacieho zločinu porušovania domovej slobody aj podľa § 194 ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona nestotožnil a tak, ako to vyplýva z výrokovej časti rozsudku konanie obžalovaného posúdil ako pokračovací prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Pre použitie prísnejšej trestnej sadzby, a teda zohľadnenie kvalifikačného kritéria, že ide o spáchanie trestného činu voči osobe vyššieho veku, ako aj voči blízkej osobe, neboli podľa názoru súdu splnené podmienky, nakoľko ani jedna z uvedených okolností, ktorá by podmieňovala použitie vyššej trestnej sadzby nebola motiváciou obžalovaného spáchať trestný čin.

Súd nespochybňuje skutočnosť, že obžalovaný o veku poškodenej vedel, a to aj s ohľadom na príbuzenský pomer k poškodenej. Tieto okolnosti však nezakladajú splnenie podmienky pre použitie ustanovenia § 139 ods. 1 písm. c) a písm. e) Trestného zákona, a to v nadväznosti na ustanovenie § 139 ods. 2 Trestného zákona. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že vek poškodenej, ako aj skutočnosť, že išlo o blízku osobu nebolo tým faktorom, ktorý ovplyvnil konanie obžalovaného, a teda subjektívna súvislosť pre použitie kvalifikačných kritérií podľa ustanovenia § 139 ods. 1 písm. c) a písm. e) Trestného zákona nebola naplnená. Práve neprítomnosť poškodenej v dome v čase spáchania skutku, v nadväznosti na vedomosť obžalovaného o tejto neprítomnosti, nasvedčuje tomu, že obžalovaný za účelom odcudzenia alkoholu, cigariet, prípadne peňazí, využil neprítomnosť poškodenej v dome a táto neprítomnosť mu uľahčila spáchanie činu. Aj sám obžalovaný tvrdil, že sa s poškodenu

nechcel stretnúť, čo nasvedčuje tomu, že spáchanie činu nebolo subjektívne u obžalovaného ovplyvnené vekom poškodenej, ako aj tým, že bola jeho blízkou osobou. Za danej situácie súd dospel k záveru, že aj keď sa obžalovaný dopustil skutku, a teda využil neprítomnosť poškodenej a opakovane odlišťoval sklenenú výplň dverí, ktoré boli uzamknuté a z izby poškodenej odcudzil alkohol, cigarety, náhradný kľúčik a finančnú hotovosť, nedopustil sa týmto konaním zločinu porušovania domovej slobody v zmysle § 194 ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Obžalovaný teda porušil domovú slobodu poškodenej, nakoľko predmetná nehnuteľnosť je vo vlastníctve poškodenej a aj keď obžalovaný užíva nehnuteľnosť spolu s poškodenou, vedel že si poškodená svoju izbu zamyká a nechce, aby do nej vstupoval. Obžalovaný zároveň odlišťovaním výplne dverí zároveň prekonal prekážku, ktorou bolo zamknutie dverí, a preto spáchal prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

Základným predpokladom trestnej zodpovednosti za prečin je bezpečné zistenie či konanie nesie nielen všetky formálne znaky prečinu, ale i toho, či ide o prečin aj v intenciách ods. 2 § 10 Trestného zákona. To znamená, že vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatela je jeho závažnosť nie nepatrná, teda materiálny korektív.

Záver o tom, či pri prečine je materiálny korektív podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona je záverom právnym, ktorý záver sa musí zakladať na skutkových zisteniach súdu vyplývajúcich z vykonaného dokazovania rovnako ako záver o objektívnych a subjektívnych znakoch prečinu. Skutočnosti významné pre právny záver o tom, či tu je materiálny korektív prečinu, musia byť predmetom dokazovania práve, ako všetky ostatné okolnosti naplňujúce znaky trestného činu.

V predmetnom konaní sa obžalovaný dopustil konania, a to skutku kvalifikovaného ako prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, kedy obžalovaný opakovane odlišťovaním výplne dverí vnikol do miestnosti, ktorú obýva poškodená a odcudzil jej odtiaľ veci, a preto má súd za to, že závažnosť trestného konania v súlade s ustanovením § 10 ods. 2 Trestného zákona, práve s prihliadnutím na spôsob spáchania čiastkových útokov poukazuje na potrebu použitia trestnoprávnej regulácie aj v prípade uvedeného prečinu.

Pri úvahách aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce okolnosti, vychádzal súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu. Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchova k riadnemu životu) a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatela.

Teda pri rozhodovaní o treste súd vychádzal zo základných zásad ukladania trestov uvedených v § 34 Tr. zák., pričom prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, pomer priťažujúcich a poľahčujúcich okolností a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Pri ukladaní trestu je potrebné osobu páchatela hodnotiť vo všetkých súvislostiach, pričom v rámci hodnotenia osoby páchatela nemožno obísť ani možnosti jeho nápravy. Trest musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu, pričom jeho úmernosť okrem iného určujú aj pohnútky páchatela a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatela si súd vytvára na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu pri náležitom zhodnotení osoby páchatela. Primárne ide o stanovenie prognózy budúceho vývoja správania sa páchatela na základe objasnenia jeho osobnostných vlastností a ich spojitosti so spáchaným trestným činom, vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry.

Ako už súd uviedol, v rámci úvah o druhu trestu a jeho výmere súd prihliadol aj na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností v zmysle ust. § 38 ods. 2 Trestného zákona.

U obžalovaného súd zistil poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, pretože sa priznal k spáchaniu trestného činu a tento úprimne oľutoval. Obžalovanému súd musel pričítať aj jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona vzhľadom na predchádzajúce odsúdenie pod sp. zn. 1T/63/2017, a teda súd ukladal trest pri rovnováhe poľahčujúcich a priťažujúcich okolností.

Je nepochybné, že obžalovaný spáchal skutok v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 1T/63/2017, ktorá plynula u obžalovaného od 9.11.2017 do 29.11.2020, keď skutkov sa dopustil dňa 15.8.2018, 19.8.2018 a 21.8.2018.

Pri trestnom čine, zo spáchania ktorého bol obžalovaný uznaný za vinného a teda prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona zákonom stanovená trestná sadzba v rozmedzí 1 rok - 5 rokov. V ďalšom bral súd do úvahy, že za trestný čin, z ktorého bol obžalovaný uznaný za vinného, je možné uložiť trest odňatia slobody až na päť rokov, takto v zmysle § 34 ods. 6 Trestného zákona nebol súd povinný ukladať trest odňatia slobody, no na strane druhej sa jedná o prečin, za ktorý zákon umožňuje uložiť trest domáceho väzenia.

Súd v žiadnom prípade nechce znižovať závažnosť konania obžalovaného, no uloženie nepodmieneného trestu odňatia slobody by za okolností spáchania skutku nemusel pôsobiť spravodlivo z titulu svojej neprimeranosti.

Trestný zákon v ust. § 34 neurčuje hierarchiu tam uvedených účelov trestu a ani z ďalších ustanovení Trestného zákona nevyplýva, žeby u určitých skupín trestu bolo potrebné primárne sledovať alebo zohľadňovať konkrétny účel trestu a preto za takejto situácie je potrebné nájsť ospravedlnenie pre zásah do základných práv a slobôd jednotlivcov pri výkone trestnej justície interpretáciou princípov a základných zásad pre ukladanie trestov.

Každé ukladanie trestu musí prísne sledovať a rešpektovať princípy proporcionality a ultima ratio (subsidiarity prísnejšej trestnej sankcie) a to platí podľa názoru súdu aj v prípade, žeby v konkrétnom prípade vzhliadol, že niektorý z dôsledkových účelov trestu - napr. odstrašenie potenciálnych páchatel'ov, vyžaduje citeľnejší trest pre odsúdeného, resp. trest viac obmedzujúci jeho základné práva a slobody.

Trestné právo musí mať v právnom štáte len sekundárny, či subsidiárny, charakter, nakoľko trestné právo je závislé na iných odvetviach v tom zmysle, že trestné právo chráni spoločenské hodnoty a vzťahy, ktoré sú upravené inými právnymi odvetviami, trestné právo je preto najkrajnejší (podporný, subsidiárny) prostriedok slúžiaci k ochrane právneho poriadku, ktorý je možné použiť len vtedy, keď prostriedky ostatných právnych odvetví nepostačujú a z toho potom vyplýva, že legalitu trestnoprávných zásahov môže odôvodniť výlučne nutnosť ochrany základných právnych hodnôt pred závažnými činmi, ktoré už svojou závažnosťou prekračujú hranice ochrany inými právnymi odvetviami.

Trestné právo by v žiadnom prípade nemalo nadmieru zasahovať do života spoločnosti a jednotlivcov, pričom by nemalo nahrádzať iné právne odvetvia, ktoré sú zákonodarcom primárne určené na ochranu spoločenských záujmov a hodnôt.

Princíp ultima ratio, teda zásada subsidiarity trestnoprávnej represie, pôsobí v trestnom práve v celej jeho šírke a využíva sa teda aj pri ukladaní trestov a to v tom zmysle, že nepodmienený trest odňatia slobody by mal byť chápaný ako ultima ratio, teda mal by byť ukladaný len v prípadoch, keď iné tresty, nespojené s výkonom trestu odňatia slobody nie sú dostatočné na naplnenie účelu trestného práva. Tento princíp odmieta aj predstavu o všemocnosti trestnej represie, o tom, že všetky neduhy spoločnosti sa vyriešia ich zaradením do trestného práva a že najlepšia prevencia je represia prostredníctvom trestného práva. Tvrdosť trestu, sama o sebe, neznižuje kriminalitu a ani ju neodhalí, tzv. preceňovanie trestnej represie.

Rozšírenie alternatívnych trestov zákonodarcom malo za cieľ posilniť zásadu, že nepodmienený trest je „ultima ratio“, ktorý treba uplatniť len vtedy, keď iné, menej závažné prostriedky boja proti trestnej činnosti zlyhali. Tradičný trest odňatia slobody a umiestnenie odsúdeného v ústave na výkon trestu je ostrakizujúci

(vylúčený zo spoločnosti), naproti tomu uloženie alternatívnych trestov zasahuje do života odsúdeného v obmedzenej miere, dokonca posilňuje vedenie riadneho života a preto aj sociálna inklúzia po skončení trestu je omnoho jednoduchšia a pravdepodobnosť recidívy u odsúdeného je nižšia.

Trest domáceho väzenia je v Trestnom zákone hierarchicky postavený hneď za trestom odňatia slobody, z čoho možno vyvodiť, že tento trest sa mal stať významnou alternatívou k nepodmienečnému trestu odňatia slobody. Jediné kritérium, ktoré zákonodarca určil pre ukládanie trestu domáceho väzenia je vyjadrené v § 53 a je to okruh trestných činov, za ktorý tento trest možno uložiť, pričom zákon neurčuje ďalšie kritéria, ktoré by mal súd prednostne zväžiť, aby namiesto nepodmienečného trestu odňatia slobody uložil trest domáceho väzenia. Ukladanie tohto trestu sa vzťahuje na prípady, kedy nepostačuje pre páchatel'a podmienené odsúdenie alebo probačný dohľad, ale vzhľadom na jeho vlastnosti a rodinné pomery postačuje podstatne menšia intenzita zásahu voči nemu ako pri výkone trestu odňatia slobody.

Berúc do úvahy druh trestnej činnosti a osobné pomery obžalovaného dospel súd k záveru, že vzhľadom na stupeň spoločenskej závažnosti spáchaného prečinu a vzhľadom na snahu eliminovať negatívny dopad výkonu trestu na jeho rodinu a jemu blízke osoby bude primeraným a spravodlivým prostriedkom na dosiahnutie účelu trestu práve trest domáceho väzenia. Pri rozhodovaní o treste bral súd do úvahy aj tú skutočnosť, že obžalovaný sa zamestnal, prestal užívať alkoholické nápoje a aj poškodená potvrdila, že zmenil svoje správanie.

Pri ukladaní trestu domáceho väzenia súd zistil splnenie všetkých zákonom ustanovených technických a právnych podmienok a mal za to, že uloženie trestu domáceho väzenia bolo odôvodnené vzhľadom na povahu a závažnosť spáchaného prečinu, osobu a pomery páchatel'a. Zároveň boli splnené všetky materiálne - technické podmienky na uloženie tohto trestu, ktoré boli preverené v rámci inštitútu predbežného šetrenia, obžalovaný dal písomný sľub, že sa v určenom čase bude zdržiavať v obydľi na určenej adrese a pri výkone kontroly poskytne potrebnú súčinnosť.

Za primeraný pri trestnej sadzbe za prečin, z ktorého bol obžalovaný uznaný za vinného v rozpätí 1 až 5 rokov, potom súd považoval trest domáceho väzenia v trvaní 20 mesiacov, a to jednak vo vzťahu k osobe obžalovaného ako aj vo vzťahu k okolnostiam tejto trestnej veci. S ohľadom na výkon zamestnania súd určil čas, kedy sa má obžalovaný zdržiavať vo svojom obydľi, so súčasným vymedzením času na zabezpečenie si nevyhnutných osobných záležitostí. Taktiež súd uložil obžalovanému povinnosť spočívajúcu v príkaze osobne sa ospravedlniť poškodenej.

Súd postupom podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona rozhodol o uložení ochranného liečenia protialkoholického ambulantnou formou. Súd pritom prihliadal na závery znaleckého dokazovania z odboru zdravotníctva, odvetvie psychiatria, v zmysle ktorého u obžalovaného bola zistená závislosť od alkoholu v III. vývojom štádiu a znalec navrhol zväžiť uloženie ochranného protialkoholického liečenia ambulantnou formou. V tejto súvislosti súd dodáva, že aj keď obžalovaný tvrdil, že prestal užívať alkoholické nápoje a túto skutočnosť potvrdila aj poškodená, takáto abstinencia nenahrádza ochranné liečenie, preto súd obžalovanému uložil aj ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou, keďže práve alkohol bol motiváciou k spáchaniu činu.

Poškodená si v trestnom konaní neuplatňovala nárok na náhradu škody, preto súd osobitným výrokom nerozhodoval o nároku na náhradu škody.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresnom súde Vranov nad Topľou. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Rozsudok môže odvolaním napadnúť prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku, obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci. Osoba oprávnená podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môže ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo

rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba. Po vyhlásení rozsudku sa môže oprávnená osoba odvolania výslovne vzdať.